

opusdei.org

Svatí Cyril a Metoděj, apoštolové Slovanů

Papež František dává ve své katechezi za příklad dva světce Východu, známí jako „apoštolové Slovanů“. Když jeho národy christianizovali, předávali jim víru v jejich kultuře a jazyku.

25.10.2023

Dobrý den, drazí bratři a sestry!

Dnes budu hovořit o dvou bratrech, kteří jsou na Východě natolik známí,

že se jim říká „apoštolové Slovanů“ – svatí Cyril a Metoděj. Narodili se v devátém století v Řecku v urozené rodině a vzdali se politické kariéry, aby se věnovali mnišskému životu. Jejich sen o životě v ústraní však neměl dlouhého trvání. Byli vysláni jako misionáři na území Velké Moravy, které v té době zahrnovalo různé a již částečně evangelizované národy, u kterých nicméně přežívalo množství pohanských zvyků a tradic. Jejich kníže si vyžádal učitele, který by křesťanskou víru vysvětloval v místním jazyce.

Počáteční Cyrilovo a Metodějovo úsilí tudíž spočívalo v zevrubném studiu kultury oněch národů. Vrací se zde stále jako refrén, že víru je nutno inkulturovat a kulturu evangelizovat. Vždy je zapotřebí inkulturace víry a evangelizace kultury. Když se Cyril zeptal, zda mají ony národy nějakou abecedu, dostal zápornou odpověď. „Kdo může psát řeč na vodu?“,

reagoval. K hlásání evangelia a modlitbě jsou totiž potřebné náležitě, vhodné a osobité nástroje. Proto vynalezl hlaholici, přeložil Bibli a liturgické knihy. Lidé tak vnímali, že křesťanská víra již není „cizí“, ale stává se jejich vírou, protože promlouvá mateřským jazykem. Pomyslete: dva řečtí mniši dali písmo Slovanům. Tato otevřenost srdce přispěla k tomu, že evangelium zapustilo kořeny. Oni dva bratři skutečně neměli strach, byli odvážní.

Velice brzy však nastaly rozpory s některými představiteli latinského duchovenstva, kteří se obávali odnětí monopolu na kázání mezi Slovany – onen obvyklý boj uvnitř církve. Jejich námitky jsou náboženského rázu, avšak jen zevně: Boha prý nelze chválit jinak než ve třech jazycích, které stály na kříži – hebrejštině, řečtině a latině. Měli uzavřenou mentalitu, aby uhájili svou nezávislost. Cyril ovšem důrazně

odpověděl: Bůh se přeje, aby ho každý národ chválil ve svém jazyce. Spolu s bratrem Metodějem se odvolal k papeži, který schválil jejich liturgické knihy ve slovanském jazyce, dal je umístit na oltář kostela Panny Marie Sněžné a společně s bratry podle nich zpíval Pánu chvály. Zanedlouho poté Cyril zemřel a jeho relikvie jsou dodnes zde, v Římě, uctívány v bazilice sv. Klimenta. Metoděj byl naopak vysvěcen na biskupa a vyslán zpět na slovanské území. Tam hodně vytrpí, bude též uvězněn, avšak, bratři a sestry, víme, že Boží Slovo není spoutáno a šíří se mezi těmi národy.

Když pohlédneme na svědectví těchto dvou hlasatelů evangelia, které sv. Jan Pavel II. prohlásil za spolupatrony Evropy a o kterých napsal encykliku *Slavorum Apostoli*, všimneme si tří důležitých hledisek:

Především je to *jednota*. Řekové, papež, Slované – v oné době existovalo v Evropě jednotné křesťanstvo, které spolupracovalo při hlásání evangelia.

Druhým důležitým hlediskem je inkulturace, o které jsem již něco řekl předtím. Evangelizace kultury a inkulturace ukazují, že hlásání evangelia je úzce propojeno s kulturou. Nelze hlásat abstraktní, destilované evangelium, nikoli. Evangelium je třeba inkulturovat a je také výrazem kultury.

Posledním hlediskem je *svoboda*. Hlásání si žádá svobodu, ale svoboda vždy potřebuje odvahu. Člověk je tím více svobodnější, čím více má odvahy a nedá se spoutat mnoha věcmi, které svobodu odnímají.

Bratři a sestry, prosme svaté Cyrila a Metoděje, apoštoly Slovanů, abychom byli pro druhé prostředníky „svobody v lásce“,

abychom byli tvořiví, vytrvalí a pokorní, v modlitbě a ve službě.

RadioVaticana.cz / Rome
Reports

pdf | dokument generován automaticky
z <https://opusdei.org/cs-cz/article/svati-cyryl-a-metodej-apostolove-slovanu/>
(07.04.2025)